

Het roer om

Cees Meeldijk verruilde de kreeftenkotter voor een kadekantoor in IJmuiden; zijn oliepak voor een windjack van Wageningen Marine Research. Van visser werd hij visserijonderzoeker. 'Ik blijf in dezelfde wereld, maar in een nieuwe functie die beter bij mij past.'

tekst en foto Tessa Louwerens

Sorry voor de geur', zegt Meeldijk, visserijonderzoeker bij Wageningen Marine Research (WMR). 'Ik ben vrijdag teruggekomen van een week op zee en heb mijn oliepak zo in de kast gelegd, met het idee dat na het weekend even schoon te spoelen.' Voorheen droeg Meeldijk vrijwel dagelijks zo'n oliepak, toen hij nog als visserman op een kreeftenkotter werkte. Inmiddels is dat pak vervangen door het blauwzwarte windjack van WMR, waar hij sinds september werkt.

KLAAR MET BINNEN ZITTEN

Het vissersleven werd Meeldijk met de paplepel ingegoten. 'Vanaf m'n zevende ging ik iedere vakantie met mijn vader mee op de kotter om op garnalen en kreeft te vissen. Dat vond ik geweldig, al was ik me er wel altijd van bewust dat ik ook iets anders kon doen met m'n leven dan alleen vissen.' Op de middelbare school ontwikkelde Meeldijk een voorliefde voor geschiedenis, wat hij daarna ook ging studeren. 'Met de visserij ben ik opgegroeid, maar geschiedenis is echt mijn eigen passie.' Die liefde is ook terug te zien in zijn kantoor, waar historische zeekaarten aan de muur prijken. En op zijn bureau ligt een fossiel. 'Een mammoettand die ik ooit opgevestigd heb op de bruine banken tussen Engeland en Nederland.' Na zijn afstuderen trok Meeldijk toch naar zee. 'Ik was op dat moment wel even klaar met binnen zitten, al had ik niet gedacht dat ik vier jaar lang zou blijven vissen.' Tijdens een vaart kwam hij in contact met WMR-onderzoeker Michiel Dammers. 'We raakten aan de praat en ik vond het erg interessant.' Het zaadje was geplant, maar Meeldijk was op dat moment nog niet uitgevist. Toen hij dit jaar de kans kreeg om als onderzoeker aan de slag te gaan, ging hij wel overstap.

UITGEBREID NETWERK

Inmiddels werkt Meeldijk bij WMR aan innovatie van nieuwe visnetten. 'Begin 2019 zijn de Haringvlietsluizen op een kiertje gezet om trekvis door te laten, zoals zalm en zeeforel. Garnalenvissers krijgen die trekvis soms als ongewenste bijvangst in hun net. Wij kijken of dat met een ander ontwerp van de netten is te voorkomen. Dat is beter voor trekvis en voor de vissers.'

Zijn vissersachtergrond is volgens Meeldijk zeker een voordeel in zijn huidige werk, vooral dankzij zijn uitgebreide netwerk. 'Ik kan altijd

even een belletje plegen als we bijvoorbeeld nog vissers in Zoutkamp nodig hebben, of boten zoeken die met een bepaalde techniek vissen. Omdat het vertrouwen er is en ik makkelijk kan meepraten over allerlei vormen van visserij, is het erg makkelijk contact leggen.'

ANDERE ROL

Zijn oud-collega's reageren positief op de overstap. 'Ze vinden het fijn dat iemand met praktijkervaring nu in het onderzoek zit. Omdat ik beide werelden ken, kan ik bijvoorbeeld helpen de communicatie verder te verbeteren. Het is belangrijk hoe dingen worden verwoord, om misinterpretaties en daarmee onrust onder de vissers te voorkomen. Uiteraard heb ik nu wel een andere rol: ik denk als wetenschapper en niet als visser. Als vissers bijvoorbeeld onder het motto 'wij moeten geld verdienen' zich niet aan de regels zouden houden en daarmee ons onderzoek waardeloos maken, laat ik wel van me horen. Gelukkig heb ik dat nog niet meegemaakt, maar wat dat betreft ben ik niet op mijn mondje gevallen.'

VREEMDE EEND

Meeldijk realiseert zich dat hij nog veel te leren heeft als onderzoeker. 'De meesten hier zijn bioloog. Als praktijkmens en alfawetenschapper ben ik een vreemde eend in de bijt. We leren elkaar wel anders denken. Biologen weten alles over verschillende vissoorten, terwijl ik als visser vooral geïnteresseerd was in de soort die ik wilde vangen. Aan de andere kant weet ik veel van verschillende technieken aan boord, van hoe je moet vissen en waar je moet vissen.'

KOOKWORKSHOPS

Tot nu toe bevat de overstap naar het onderzoek goed. 'Ik ben altijd al nieuwgierig geweest

en er gebeurt zo veel in de visserij, ook op gebied van innovatie. Nu ben ik daar direct bij betrokken. Ik moet wel wennen dat ik zo vaak thuis ben, en mijn vriendin ook. Maar ze vindt het wel fijn geloof ik.'

De voormalige visser heeft genoeg ideeën om die extra tijd in te vullen. Zo werkt hij samen met kennisplatform *Vist ik het maar* aan een project om de geschiedenis van de Nederlandse visserijgemeenschappen in kaart te brengen. Daarnaast kookt hij graag en hij heeft recent zijn eerste kookworkshop gegeven. 'Ik hoor mensen vaak zeggen dat ze minder vlees willen eten en daarom vegetariër worden. Dat vind ik zo zonde, want je kan prima vis eten. Het is gezond en lekker en het gaat goed moet de Noordzeebestanden. Mensen weten vaak niet hoe je het moet bereiden.'

RONDJE OVER DE KADE

Meeldijk is niet bang dat hij het zeemansleven gaat missen. 'Ik blijf in dezelfde wereld, maar in een nieuwe functie die beter bij mij past. Iedere vrijdagmiddag wanneer de schepen binnenkomen, loop ik een rondje over de kade om een praatje te maken. Ik kan mij geen leven voorstellen zonder visserij.'

CEES MEELDIJK (WIERINGEN, 1992)

2011-2015	Studie Geschiedenis bij Rijksuniversiteit Groningen en Universiteit van Amsterdam
2015-2019	Kreeft- en garnalenvisser
2019-heden	Visserijonderzoeker bij WMR

Cees Meeldijk (27) is geboren in Wieringen en woont in Heemskerk met zijn vriendin.